

Sygn. akt I CSK 3310/22

POSTANOWIENIE

Dnia 26 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z wniosku H. K.
z udziałem B. K. i A. L.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 października 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w Białymstoku
z dnia 22 grudnia 2021 r., sygn. akt II Ca 435/21,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 22 stycznia 2021 r. Sąd Rejonowy w Białymstoku ustalił, że w skład majątku wspólnego byłych małżonków K. wchodzi udział we współwłasności gospodarstwa rolnego szczegółowo opisanego w punkcie I ppkt 1 a, b oraz ciągnik i rozrzutnik do obornika opisane w punkcie I ppkt 2 i 3 tego postanowienia. Sąd oddalił wniosek o ustalenie nierównych udziałów (pkt II) i dokonał podziału przyznając maszyny rolnicze B. K. zaś udział w gospodarstwie rolnym - na współwłasność po ½ części - wnioskodawczyni H. K. i uczestniczące postępowania A. L. (pkt III) oraz zasądził od B. K. na rzecz H. K. kwotę 850 zł tytułem spłaty (pkt IV). Sąd ustalił i rozliczył wydatki uczestnika na majątek wspólny (pkt V i VI) oraz oddalił wnioski stron w pozostałym zakresie (pkt VII).

Postanowieniem z 22 grudnia 2021 r. Sąd Okręgowy w Białymstoku oddalił apelację wnioskodawczyni.

W skardze kasacyjnej wnioskodawczyni, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazała na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

W ocenie skarżącej w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne w zakresie wykładni i stosowania art. 207 k.c. w zw. z art. 6 k.c. i w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. i art. 686 k.p.c., a mianowicie: 1. ustalenia jakie są reguły rozliczania w postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej pożytków w postaci dotacji unijnych pobranych przez jednego z małżonków już po rozwodzie, a przed podziałem majątku wspólnego, zakładając że o sposobie rozliczenia w/w pożytków decyduje Sąd; 2. czy możliwe jest dokonanie rozliczenia w postępowaniu o podział majątku wspólnego pożytków w postaci dotacji unijnych pobranych przez jednego z małżonków już po rozwodzie, a przed podziałem majątku wspólnego, w oderwaniu od kryterium dochodu rocznego z gospodarstwa, w szczególności w sytuacji gdy wyliczenie tego dochodu jest niemożliwe lub utrudnione z uwagi na celowe działanie polegające na nieprzekazaniu Sądowi danych w tym zakresie przez uczestnika faktycznie prowadzącego przedmiotowe gospodarstwo rolne; 3. czy możliwe jest dokonanie rozliczenia w postępowaniu o podział majątku wspólnego pożytków w postaci dotacji unijnych pobranych przez jednego z małżonków już po rozwodzie, a przed podziałem majątku wspólnego, w sytuacji gdy dotacje te nie były przeznaczone na utrzymanie przedmiotowego gospodarstwa rolnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (zob. postanowienie SN z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (zob. postanowienia SN: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05; z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że powyższa przesłanka nie została wykazana. W uzasadnieniu nie powołano argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne. Wywód uzasadniający istnienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, a więc cechującego się nowością i dotychczas niewyjaśnionego w orzecznictwie powinien bowiem wskazywać na wątpliwości kwalifikowane, a nie zwykłe, które mogą być rozstrzygnięte przez sąd powszechny w toku rozpoznawania sprawy (zob. postanowienie SN z 26 września 2019 r., I CSK 228/19). Takich wątpliwości skarga kasacyjna nie zawiera.

Dodać trzeba, że w istocie problem nurtujący skarżącą był już przedmiotem zainteresowania Sądu Najwyższego (zob. postanowienie SN z 30 listopada 2020 r., II CSK 315/20 i tam przytoczone orzecznictwo).

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

[as]